

دهمین همایش بین المللی سواحل، بنادر و سازه های دریایی
29 آبان لغایت 1 آذر 91 (تهران-ایران)

تاثیر تغییرات تراز آب دریای خزر بر رسوبگذاری در بندر نوشهر

[رضا کمالیان . Kamalian . Ulrich Reza]

[حسن صفری . Safari . Hasan]

کلیدواژه : دریای خزر، تغییر تراز آب، رسوبگذاری، بندر نوشهر

1- چکیده

مطالعه حاضر به منظور شناسایی تاثیر تغییرات تراز آب دریای خزر بر رفتار رسوب در اطراف بندر نوشهر و رسوبگذاری در دهانه آن انجام شده است. روند تغییرات خط ساحلی اطراف بندر و آمار سالانه لایروبی و هیدروگرافی‌های سالانه دهانه بندر مورد مطالعه قرار گرفته‌اند و روند انتقال رسوب به دهانه بندر با استفاده از مدل‌های *one-line* رسوب ساحلی و مدل‌های دوبعدی بررسی شده است. آنگاه تاثیر کاهش و افزایش تراز آب دریا در چند ده سال گذشته بر تغییر ظرفیت انباره طبیعی رسوب مقابل ساحل غربی و همچنین تاثیر آن بر کنارگذری رسوب از مقابل هد موج شکن اصلی مطالعه شده است. تاثیر تغییرات ایجاد شده در طرح بندر بر گردش آب اطراف آن و امکان انتقال رسوب از ساحل شرقی به دهانه نیز بررسی شده است. نتایج نشان می‌دهد که افزایش تراز آب دریا در طی سال‌های 1356 تا 1374 مانع بروز مشکل رسوبی قابل توجه برای بندر بوده است. از طرف دیگر در سال‌هایی که کنارگذری رسوب از مقابل هد موج شکن برقرار بوده، کاهش تراز آب باعث شدت گرفتن کنارگذری رسوب شده است. انتظار می‌رود که بنادر دیگری در حاشیه دریای خزر نیز با وضعیت مشابهی روبرو بوده باشند.

2- مقدمه

رسوبگذاری در دهانه بندر یکی از مسائل مهم در مدیریت بهره برداری از بنادر تجاری و صیادی می‌باشد. دهانه بندر نوشهر تا پیش از سال 1367 نیاز به لایروبی نداشت و پس از آن تا سال‌ها نرخ متوسط لایروبی کانال دسترسی در حدود 100 تا 120 هزار متر مکعب در سال بود. در چهار سال اخیر نرخ لایروبی بطور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته و به حدود 200 هزار متر مکعب در سال رسیده است. برای توضیح تغییرات یاد شده، اثر عوامل محیطی مختلفی مطالعه شده است. از جمله می‌توان به اطاله موج‌شکن اصلی، احیاء اراضی شرقی، پیشروی ساحل غربی، و احتمال افزایش رسوب ساحلی به دلیل عملیات راه‌سازی در رودخانه چالوس اشاره کرد.